GIDA SEKTÖRÜ
PAZAR ARAŞTIRMA RAPORU

(GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25)

İhracatı Geliştirme ve Eşleştirme Komitesi

Pazar Araştırma ve Ticari İstihbarat Alt Komitesi

Eylül 2020

www.musiad.org.tr

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ....3
1. İthalatçı Ülkelerin Durumu....5
2. İhracatçı Ülkelerin Durumu....8
3. Türkiye'nin İhracat Durumu....11
4. Öncelikli Pazarların Durumu....14
4.1 Çin....14
4.2 Rusya....15
4.3 Amerika....16
4.4 İngiltere....17
4.5 Almanya....18
4.6 Fransa....19
5. SONUÇ....21

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu pazar araştırma raporu, MÜSİAD İhracatı Geliştirme ve Eşleştirme Komitesinin bir alt çalışma grubu olan Pazar Araştırma ve Ticari İstihbarat Alt Komitesi tarafından hazırlanmıştır. Rapor kapsamında, gıda sektörü incelenmiş olup, ilgili sektörde Türkiye'nin en fazla ihracatının olduğu iki haneli ilk 10 G.T.İ.P. numarası üzerinden kümülatif bir araştırma yapılmıştır. Hem G.T.İ.P. numaralarının çok sayı da olması hem de bu G.T.İ.P. numaralarının iki haneli olması sektöre oldukça geniş bir bakış açısı sunmuştur. Bununla beraber detaylı analiz için sapmalar söz konusu olabilir. Araştırma yapılan G.T.İ.P. numaralarının açıklamaları şu şekildedir;

G.T.İ.P.	Açıklama
04	Süt ve süt mamulleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları, bal vb.
07	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular
08	Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni
15	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları
17	Şeker ve şeker mamulleri
19	Esasini hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke
25	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento

Raporun hazırlanmasındaki amaç, talep edilen gıda sektörü ile ilgili olarak dünya ticaretinin genel durumu hakkında bilgilendirme yaparak, raporu inceleyen makamları doğru pazarlara yönlendirmektir. Rapor hazırlanırken dünyada kabul gören veri tabanlarından istifade edilerek şeffaf bir yönlendirme yapılmaya gayret edilmiştir. Ancak yapılan bilgilendirmelerin neticesinde pazara veya ticarete karar verilmesi raporu değerlendiren kişi veya makamın sorumluluğundadır. Bir ticarete karar verilirken bu tür raporlarla birlikte, saha bilgisi gibi birçok veri hep birlikte göz önünde bulundurulmalıdır. Karar verilecek ticaretlerden doğabilecek muhtemel olumsuz durumlardan raporu hazırlayan merci sorumlu tutulamaz.

Ticarî istatistik verileri, ülkelerin gümrük istatistiğinin toplandığı Birleşmiş Milletler 'in UN COMTRADE sisteminin altyapısını kullanan www.trademap.org adresinden alınmıştır. Veriler doğrudan paylaşılmış olup %100 doğru olduğu iddia edilmemektedir.

Raporda, gıda sektörü ile ilgili değerlendirme yapılırken, öncelikle büyük fotoğrafı görmek anlamında dünyadaki ithalatçı ülkelerin durumları, ihracatçı ülkelerin durumları ve Türkiye'nin ihracat durumu ele alınarak gıda sektörünün genel gidişatı hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Burada ürün kırılımlarına göre mevcut durumlara ayrıca yer verilmiştir.

Genel değerlendirmenin ardından, öncelikli hedef pazarlar olarak değerlendirilen 6 ülkenin (Çin, ABD, Rusya, İngiltere, Almanya, Fransa) gıda sektörü ile ilgili ticaret durumu ülke bazında ele alınmıştır.

Rapor değerlendirilirken şu hususlar göz önünde bulundurulmalıdır;

- ✓ Tüm rakamlar 1000 USD birimindedir.
- ✓ İhracat rakamları FOB (navlun ve sigorta hariç) teslim fiyatlarıdır
- ✓ İthalat rakamları CIF (navlun ve sigorta dâhil) teslim fiyatlardır.
- ✓ Rakamlar, ülke gümrüklerine beyan edilen resmi ticaretlerin istatistiğini içermektedir. Dolayısıyla kayıt dışı ticaret rakamları bu verilere dâhil değildir. Veya resmi ticaret olsa bile düşük fatura ihtimali olabilir.
- ✓ Ürünlerin, farklı GTİP kodu üzerinden ticaret yapılmış olma ihtimali vardır.
- ✓ Kota veya yüksek vergilerden dolayı üçüncü ülkeler üzerinden yapılan ticaretlerin şişirdiği rakamlar olabilir.
- ✓ Fason üretim odaklı ülkelerin ihracat rakamları yüksek gözükse dahi sabit ülkelere çalıştıkları unutulmamalıdır.
- ✓ Bazı ülkeler ithalat yapsa da ürünü ihracat yapmak üzere alabilir.

1. İTHALATÇI ÜLKELERİN DURUMU

Gıda sektörünün dünyadaki en büyük ilk 10 ithalat pazarı ve öncelikli 6 hedef ülkenin son 3 yıldaki ithalat rakamları aşağıdaki tabloda paylaşılmıştır. Rakamlar 1000 USD birim değerinde olup, CIF teslim fiyatlarıdır.

Sıra	İthalatçı Ülkeler	2017 Yılı İthalatı	2018 Yılı İthalatı	2019 Yılı İthalatı	Dünya İthalatındaki Payı, 2019 (%)
-	World	771.231.339	802.046.071	789.715.146	100,0%
1	United States of America	84.761.055	92.782.571	96.162.824	12,2%
2	China	43.865.249	51.901.596	57.317.988	7,3%
3	Germany	53.126.036	55.501.299	53.827.063	6,8%
4	Netherlands	34.354.290	36.533.744	37.196.013	4,7%
5	United Kingdom	35.137.855	36.644.048	36.378.969	4,6%
6	France	29.876.999	31.505.586	30.341.516	3,8%
7	Canada	22.449.175	23.039.366	23.257.253	2,9%
8	Italy	22.000.629	22.422.248	21.822.050	2,8%
9	Belgium	21.723.829	22.593.923	20.925.960	2,6%
10	India	23.794.831	19.646.119	18.907.275	2,4%
12	Russian Federation	16.286.144	16.941.783	17.737.176	2,2%
40	Turkey	4.624.594	4.113.387	3.762.318	0,5%

Tablo 1: İthalatçı Ülkelerin Dünya İthalatındaki Payları (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25) (1.000 USD)

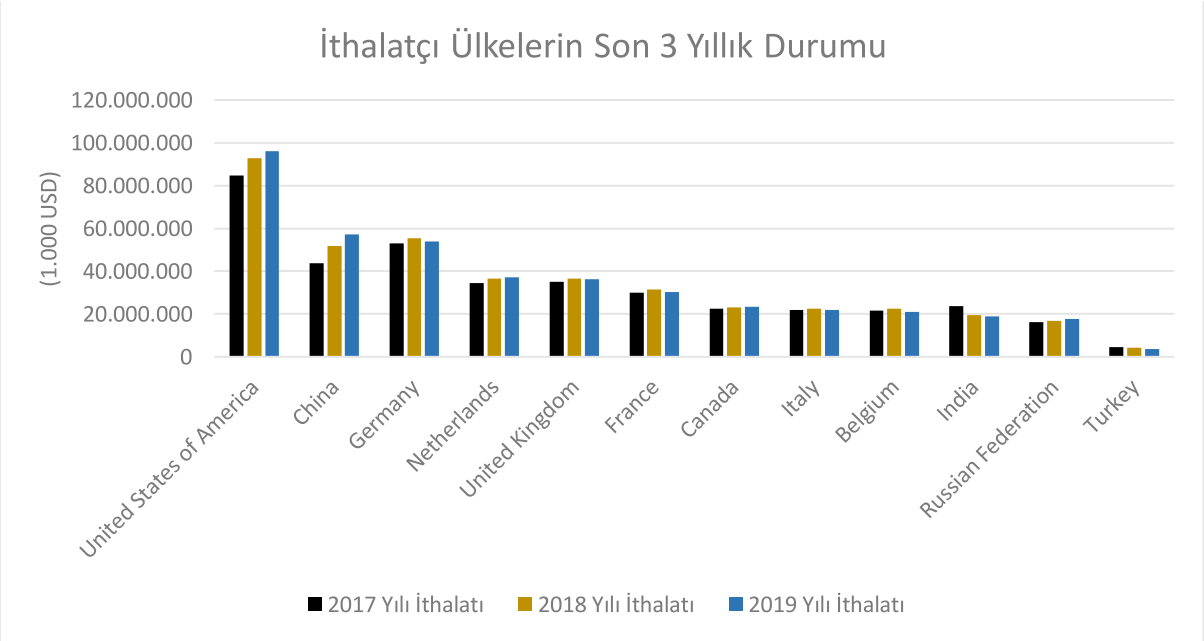

Grafik 1: İthalatçı Ülkelerin son 3 Yıllık İthalatlarının Grafiği (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25)

1.1. Ürünlere Göre Dünya İthalatı

G.T.İ.P.	Ürün Açıklaması	2017 Dünya İthalatı	2018 Dünya İthalatı	2019 Dünya İthalatı	2019 Yılı Yüzde Dağılımı (%)
-	Ürün Grubu Toplamı	771.231.339	802.046.071	789.715.146	100,0%
08	Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu	128.555.210	135.907.657	136.164.450	17,2%
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	116.019.113	125.353.062	127.685.737	16,2%
15	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları	101.708.569	98.094.330	91.314.851	11,6%
04	Süt ve süt mamulleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları, bal vb.	87.998.922	92.352.178	89.709.505	11,4%
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	69.290.750	78.301.481	79.321.818	10,0%
19	Esasını hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	70.522.588	76.661.565	78.372.310	9,9%
07	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	74.218.026	71.932.686	72.912.832	9,2%
25	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	53.083.823	58.081.738	52.820.969	6,7%
17	Şeker ve şeker mamulleri	50.412.837	44.175.963	41.171.502	5,2%
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	19.421.501	21.185.411	20.241.172	2,6%

Tablo 2: Ürün Kodu Bazında Dünya İthalatı Verileri (1.000 USD)

1.2 İthalat Pazarları Eğilimi

Bir pazarın mevcut büyüklüğü ve ithalat hacminin yüksek olması, o pazarın kesin anlamda iyi bir pazar olduğunu göstermez. Pazarın ithalatının genişleme durumu da en az büyüklüğü kadar önemlidir. Bu anlamda, ithalatçı ülkelerin son 1 ve 5 yıldaki ithalatlarının büyüme durumları aşağıdaki grafikte incelenebilir.

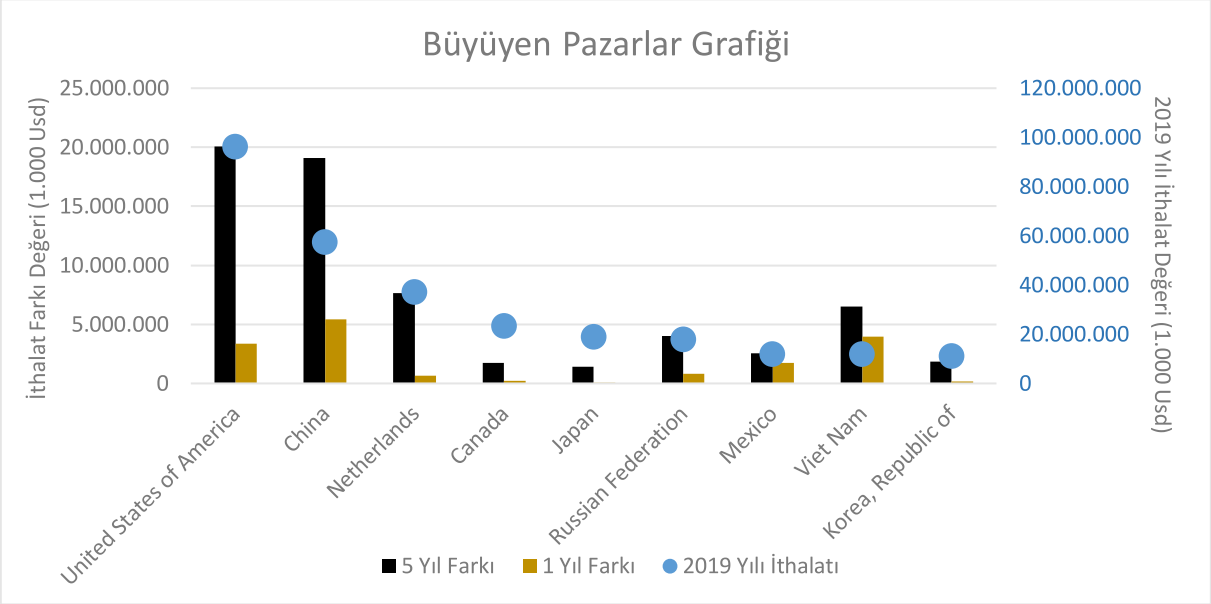

Grafik 2: İthalatında Artış Gözlemlenen Ülkeler (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25)

Grafikteki verilerde hem son 5 yıl içerisinde hem de son 1 yıl içerisinde ithalat artışı sıfırın üzerinde ve aynı zamanda pazar büyüklüğü belirli bir seviyenin üzerinde olan ülkeler bizim için seçilebilecek ideal pazarları teşkil etmektedir. Grafik-2'nin sağ dikey eksenindeki mavi renk ile gösterilen veriler, ülkelerin 2019 yılı ithalat değerleridir. Turuncu ve siyah çubuklar ise son 1 yılda ve 5 yılda ülkelerin ithalat farkını gösterir.

Veriler dikkatle incelendiğinde; Amerika, Çin ve Hollanda'nın son 1 yılda ve son 5 yılda kaydettiği büyüme değerleri dikkat çekicidir. Bu sektörde yakın ülkelerle ticaret yapmayı tercih ettiği bilinen Vietnam'ın Grafik-2'de görüldüğü gibi son 1 yılda ve son 5 yılda ithalatı önemli ölçüde artan ve büyüme trendinde bir pazar olduğu not edilmelidir.

2. İHRACATÇI ÜLKELERİN DURUMU

Gıda sektörünün dünyadaki en büyük ilk 10 tedarik pazarı ve öncelikli 6 hedef ülkenin son 3 yıldaki ihracat rakamları aşağıdaki tabloda paylaşılmıştır. Rakamlar 1000 USD birim değerinde olup, FOB teslim fiyatlarıdır.

Sıra	İhracatçı Ülkeler	2017 Yılı İhracatı	2018 Yılı İhracatı	2019 Yılı İhracatı	Dünya İhracatındaki Payı, 2019 (%)
-	World	745.564.047	773.111.827	757.508.842	100,0%
1	United States of America	54.113.032	54.708.561	55.177.504	7,3%
2	Netherlands	50.249.368	53.335.283	53.590.632	7,1%
3	Germany	43.451.133	45.140.040	44.323.907	5,9%
4	France	43.513.973	45.358.888	44.182.645	5,8%
5	Spain	34.056.494	35.724.756	34.791.682	4,6%
6	Italy	31.259.334	33.466.823	33.331.468	4,4%
7	China	30.736.379	31.865.977	32.606.555	4,3%
8	Mexico	25.004.353	27.084.643	29.747.924	3,9%
9	Belgium	24.794.583	26.071.864	24.822.311	3,3%
10	Indonesia	27.007.466	24.686.783	22.195.174	2,9%
11	United Kingdom	19.946.773	21.678.765	21.142.995	2,8%
16	Turkey	13.715.513	14.074.565	14.306.825	1,9%
27	Russian Federation	7.012.615	7.045.237	8.220.041	1,1%

Tablo 3: İhracatçı Ülkelerin Dünya İhracatındaki Payları (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25) (1.000 USD)

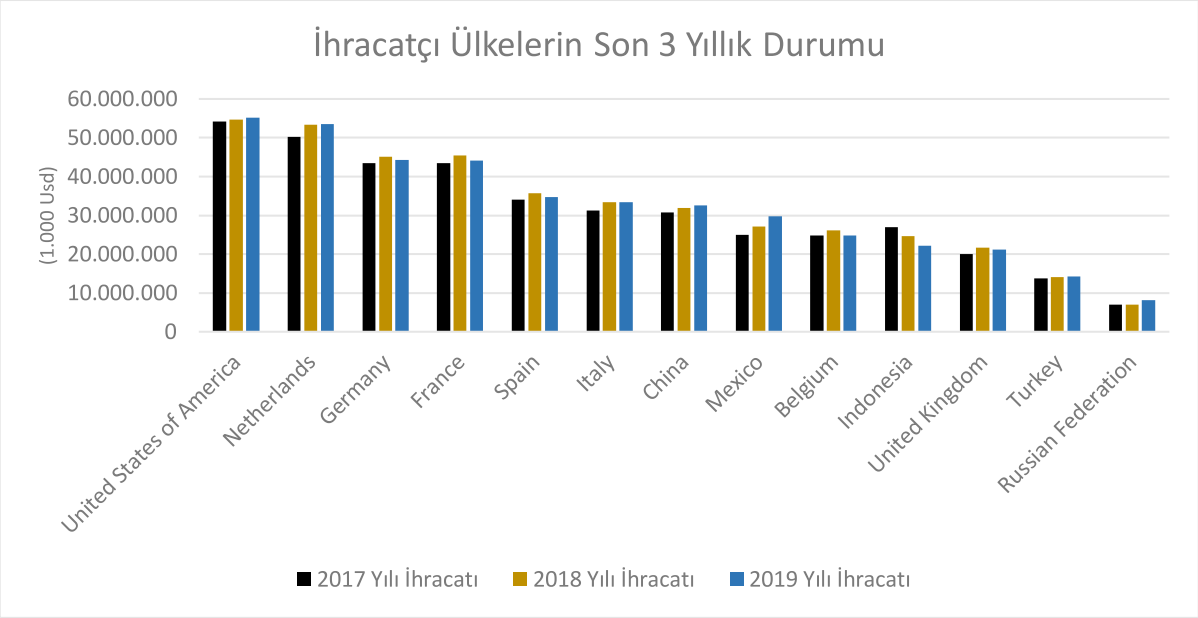

Grafik 3: İhracatçı Ülkelerin Son 3 Yıllık İhracatlarının Grafiği (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25)

2.1 Ürünlere Göre Dünya İhracatı

G.T.İ.P.	Ürün Açıklaması	2017 Dünya İhracatı	2018 Dünya İhracatı	2019 Dünya İhracatı	2019 Yılı Yüzde Dağılımı (%)
-	Ürün Grubu Toplamı	745.564.047	773.111.827	757.508.842	100,0%
08	Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu	119.651.357	125.843.182	124.836.210	16,5%
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	116.021.364	125.181.646	124.226.260	16,4%
15	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları	100.024.286	94.435.933	88.578.433	11,7%
04	Süt ve süt mamulleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları, bal vb.	86.324.936	90.157.602	88.355.781	11,7%
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	69.744.255	77.884.317	78.089.026	10,3%
19	Esasini hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	71.432.549	77.566.212	77.859.283	10,3%
07	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	72.924.440	71.991.631	71.546.684	9,4%
25	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	42.337.578	47.791.173	45.307.194	6,0%
17	Şeker ve şeker mamulleri	48.678.411	42.206.479	39.336.967	5,2%
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	18.424.871	20.053.652	19.373.004	2,6%

Tablo 4: Ürün Kodu Bazında Dünya İthalatı Verileri (1.000 USD)

2.2 İhracat Pazarları Eğilimi

Seçilecek hedef pazarlarda veya genel dünya ticaretinde hangi rakip ülkelerle yarış halinde olacağımıza karar verebilmek için, ihracatı daralmada olan ülkeleri tespit etmek önem arz etmektedir. Bu anlamda, hangi rakip ülke pazar kaybediyorsa öncelikli olarak o ülkenin müşterisi olan pazarlara odaklanmak temel bir rekabet fırsatı doğurabilir. İhracatı daralmakta olan ülkelerin tespiti için aşağıdaki grafik incelenebilir.

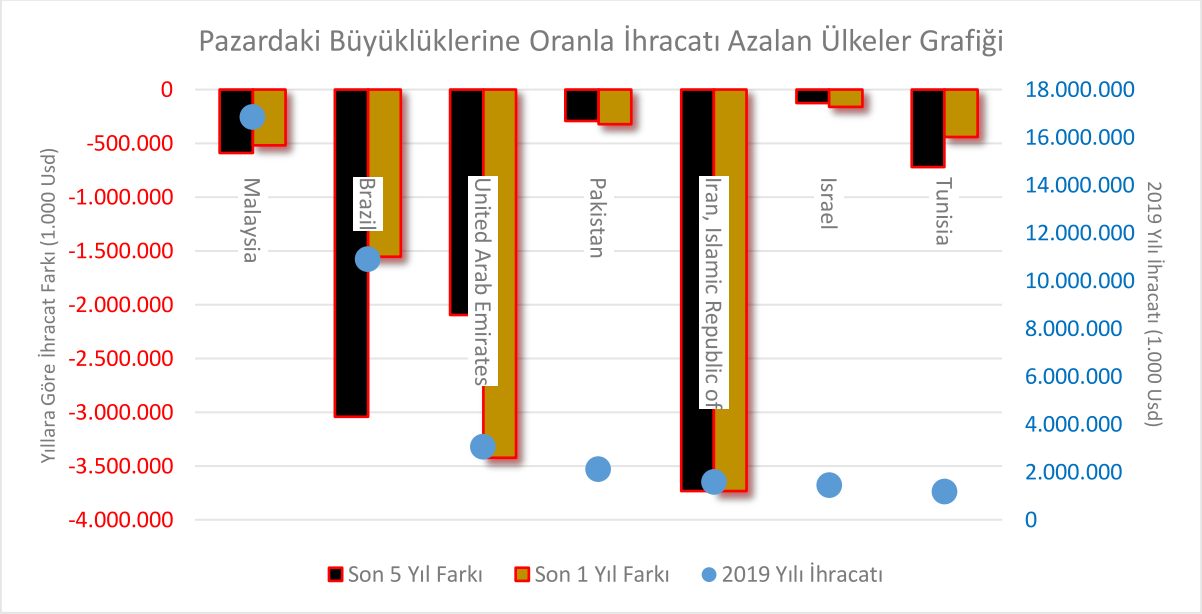

Grafik 4: İhracatında Azalma Gözlemlenen Ülkeler ve 2019 İhracat Değerleri (Sağda)

Grafikteki veriler dikkatle incelenerek, hem son 1 yılda hem de son 5 yılda ihracat büyümesi sıfırın altında olan ihracatçı ülkeler seçilmelidir. Grafik-4'te ülkeler pazardaki büyüklüklerine göre sıralanmışlardır.

Veriler doğrultusunda ihracatında miktarsal bazda en büyük azalma olan ülkeler: İran, Brezilya ve Birleşik Arap Emirlikleri olduğu gözlemlenmektedir. İran, 2015 yılına kıyasla yaklaşık 3.7 Milyar USD, 2018 yılına kıyasla yine yaklaşık 3.7 Milyar USD daha az ihracat yaparak sektörde en büyük kaybı yaşayan ülke olmuştur. BAE 2019 yılında yaklaşık 3 Milyar USD ihracat yapmış olmasına rağmen 2015 yılına kıyasla yaklaşık 2 Milyar USD, 2018 yılına kıyasla ise 3.5 Milyar USD daha az ihracat yapmıştır. Brezilya ise 2015 yılına kıyasla 3 Milyar USD, 2018 yılına kıyasla 1.5 Milyar USD daha az ihracat yapmıştır. Bu kıyaslamaların neticesinde ihracat düşüşüyle ön plana çıkan ülkelerin ihracat pazarlarına yönelmek ve pazarlardaki payımızı artırmaya çalışmak yerinde bir strateji olacaktır.

3. TÜRKİYE'NİN İHRACAT DURUMU

Türkiye'nin gıda sektöründe son 3 yılda ihracat yaptığı ilk 10 ülke ve öncelikli 6 hedef ülke aşağıdaki tabloda paylaşılmıştır. Rakamlar 1000 USD birim değerinde olup, FOB teslim fiyatlarıdır.

Sıra	Importers	2017 Yılı İhracatı	2018 Yılı İhracatı	2019 Yılı İhracatı	Ülkelerin Türkiye İhracatındaki Payı (%)
-	World	13.715.513	14.074.565	14.306.825	100,0%
1	Iraq	2.304.252	2.080.167	1.640.569	11,5%
2	Russian Federation	766.256	795.019	890.728	6,2%
3	China	1.165.003	988.675	869.294	6,1%
4	Italy	630.495	626.190	851.519	6,0%
5	Germany	738.666	785.777	813.208	5,7%
6	United States of America	547.547	607.773	683.986	4,8%
7	Syrian Arab Republic	472.586	477.782	451.937	3,2%
8	United Kingdom	312.211	345.182	363.072	2,5%
9	Saudi Arabia	378.371	408.661	357.212	2,5%
10	Israel	258.291	303.229	330.944	2,3%
12	France	277.815	244.670	278.124	1,9%

Tablo 5: Türkiye'nin İhracat Yaptığı Ülkeler ve Payları (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25) (1.000 USD)

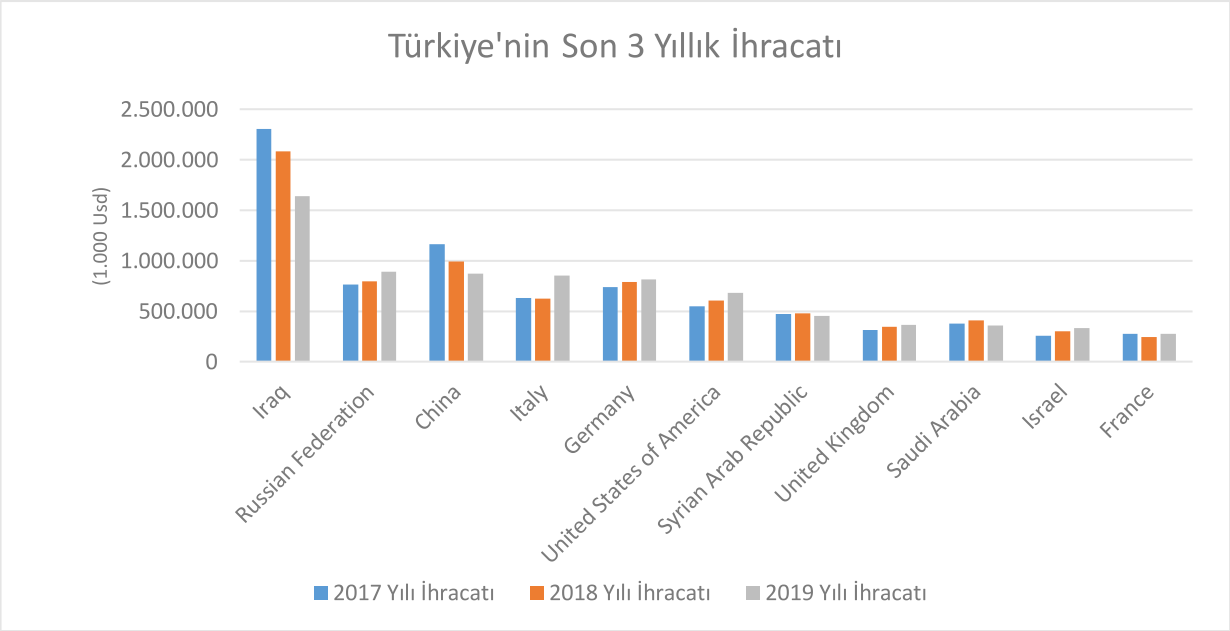

Grafik 5: Türkiye'nin Son 3 Yıllık İhracatının Grafiği (bkz. Tablo 4)

3.1 Ürünlere Göre Türkiye İhracatı

G.T.İ.P.	Ürün Açıklaması	2017 Yılı İhracatı	2018 Yılı İhracatı	2019 Yılı İhracatı	Türkiye İhracatı Dağılımı, 2019 (%)
-	Ürün Grubu Toplamı	19.121.882	19.741.784	19.834.396	%100
08	Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu	3.940.007	3.960.605	4.178.054	29,2%
25	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	2.572.445	2.616.458	2.736.447	19,1%
19	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları	1.618.271	1.740.265	1.877.492	13,1%
11	Süt ve süt mamulleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları, bal vb.	1.253.547	1.235.094	1.300.847	9,1%
07	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	1.001.925	1.085.781	1.045.080	7,3%
15	Esasini hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	1.033.987	993.404	871.878	6,1%
21	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	687.002	743.228	692.673	4,8%
04	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	702.199	747.216	643.866	4,5%
17	Şeker ve şeker mamulleri	585.950	599.941	617.163	4,3%
22	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	320.180	352.573	343.325	2,4%

Tablo 6: Ürün Kodu Bazında Türkiye İhracatı Verileri (1.000 USD)

Gıda sektöründe ağırlıklı baz alınan ürünlerin Türkiye ihracatındaki dağılımı tablo-6'daki gibidir. Bu ürün gruplarında ülke olarak, %29.2 gibi bir oranla ihracatını en fazla yaptığımız ürün grubu, "08" G.T.İ.P. kodlu "yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu" grubu olarak tespit edilmektedir.

3.2. Türkiye İhracatının Eğilimi

Türkiye'nin mevcut ihracat yaptığı pazarlar dikkate alınırken, pazar payımızın arttığı pazarlar da mutlaka değerlendirilmelidir. Zira çeşitli sebeplerle ülkemiz ürünlerinin tercih edilme oranındaki artış, bizim kolay giriş yapabileceğimiz pazarlar anlamına da gelmektedir.

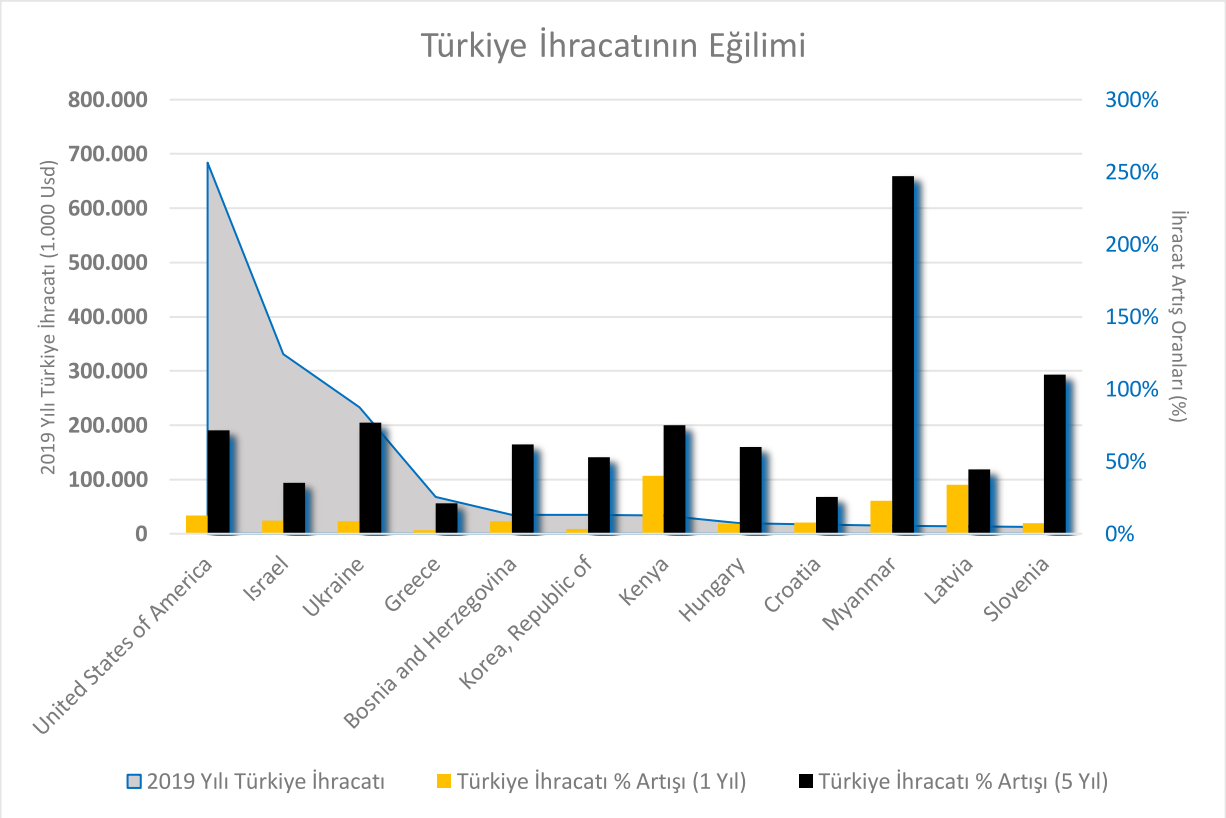

Grafik 6: Türkiye İhracatında Türk Mallarının Ülkelerdeki Eğilimi *(GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25)*

Grafik-6'da dünyadan ithalatını hem son 1 yılda hem de son 5 yılda artırmış ve aynı zamanda Türkiye'den ithalatını da Türkiye'nin son 5 yıllık ihracat ortalamasından daha fazla artırmış ülkeleri 2019 yılı dünya ithalatı verilerine göre büyükten küçüğe sıralanmış biçimde görmekteyiz.

Grafikteki gri alan Türkiye'nin 2019 yılında ilgili ülkeye yapmış olduğu ihracatı göstermektedir (ayrıca bkz. Tablo 5). İlgili tablodan hareketle, Amerika, İsrail ve Ukrayna pazarlarında 5 sene öncesine kıyasla Türk mallarının çok daha etkin olmaya başladığı gözlemlenmektedir. Myanmar, Slovenya, Kenya gibi son 5 yılda oransal (yüzdelik) olarak ciddi atışların gözlemlendiği ülkelerde ihracat değerlerimizin miktar olarak (Milyon USD) çok fazla olmadığı da göz önünde bulundurulmalıdır. Bu pazarların yeni açılan, niş pazarlar olabileceği düşünülebilir.

4. ÖNCELİKLİ PAZARLARIN DURUMU

4.1. Çin

Sıra	İhracatçı Ülkeler	2017 Yılı İthalatı	2018 Yılı İthalatı	2019 Yılı İthalatı	Çin İthalatındaki Pay (%)
-	World	43.865.249	51.901.596	57.317.988	100,0%
1	New Zealand	4.060.089	4.672.914	5.569.792	9,7%
2	Thailand	3.459.383	4.431.557	5.507.808	9,6%
3	Australia	3.257.363	4.253.034	4.742.434	8,3%
4	Indonesia	3.946.128	4.125.799	4.632.415	8,1%
5	France	3.055.933	3.251.676	2.930.231	5,1%
14	Turkey	1.238.982	1.035.239	1.006.507	1,8%

Tablo 7: Çin Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkeler (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25) (1.000 USD)

G.T.İ.P.	Ürün Açıklaması	Ticari Göstergeler		
		2019 Yılı İthalatı (1.000 USD)	Ticaret Dengesi (1.000 USD)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Ürün Grubu Toplamı	57.317.988	-24.711.433	
08	Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu	11.662.825	-5.433.806	8,6%
15	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	9.936.401	-8.747.004	10,9%
25	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları	8.135.473	-4.829.358	15,5%
19	Süt ve süt mamulleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları, bal vb.	7.210.066	-4.993.310	9,2%
04	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	6.352.140	-5.791.225	7,1%
22	Esasini hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	5.827.888	-3.727.495	4,6%
21	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	3.690.875	284.975	4,7%
17	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	1.604.062	257.136	3,9%
07	Şeker ve şeker mamulleri	1.566.071	8.762.021	2,2%
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	1.332.187	-493.367	6,6%

Tablo 8: Çin Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Çin ile Dış Ticaret Dengesi

Çin ithalatı incelendiğinde, ilgili ürün grubunda Amerika'dan sonraki dünyanın en büyük ithalatçı konumundadır. Var olan ithalatının çok büyük bir kısmını da kendisine yakın ülkelerden gerçekleştirmektedir. Bunun ilk 5 ülke içinde tek istisnası Fransa'dır. Fransa'nın Çin'e ihracat hacminin fazlalığının bazı nedenleri olabilir. Çin'in Fransa'dan ithal ettiği ürünlerin özeline indiğimizde GTİP kodu "22" olan (Esasını hububat, un,

Nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar) ürünlerin Fransa'nın Çin'e ihracatında 3'de 2'lik paya sahip olduğu tespit edilmiştir.

Yıldan yıla dengeli bir çizgi çizen Türkiye ise, pazarda %1.8 lik bir pay ile on dördüncü sırada bulunmaktadır.

4.2 Rusya

Sıra	İhracatçı Ülkeler	2017 Yılı İthalatı	2018 Yılı İthalatı	2019 Yılı İthalatı	Rusya İthalatındaki Pay (%)
-	World	16.286.144	16.941.783	17.737.176	100,0%
1	Belarus	2.822.970	2.697.563	2.935.443	16,5%
2	Ecuador	1.129.845	1.125.104	1.113.967	6,3%
3	Turkey	963.636	985.998	1.112.144	6,3%
4	China	1.027.150	1.038.319	949.975	5,4%
5	Germany	651.435	715.787	735.433	4,1%

Tablo 9: Rusya Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkeler (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25) (1.000 USD)

G.T.İ.P.	Ürün Açıklaması	Ticari Göstergeler		
		2019 Yılı İthalatı (1.000 USD)	Ticaret Dengesi (1.000 USD)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Ürün Grubu Toplamı	17.737.176	-9.517.135	
08	Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu	5.098.004	-4.979.252	3,8%
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	3.028.127	-2.412.881	2,4%
04	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları	2.966.997	-2.694.403	3,3%
07	Süt ve süt mamulleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları, bal vb.	1.831.251	-1.362.382	2,5%
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	1.445.419	-745.781	1,8%
15	Esasini hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	1.272.948	2.163.480	1,4%
19	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	879.639	-191.688	1,1%
25	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	732.269	347.867	1,4%
17	Şeker ve şeker mamulleri	361.826	150.454	0,9%
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	120.696	207.451	0,6%

Tablo 10: Rusya Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Rusya ile Dış Ticaret Dengesi

Rusya ithalatı incelendiğinde, Rusya'nın bu ürün grubunda büyük ölçüde Belarus'dan ithalat yaptığı göze çarpmaktadır. Türkiye ise son 3 yılda ihracatını düzenli olarak artırmış ve Rus pazarında 3. Sırada güçlü bir konumda yer almaktadır. Rusya'nın toplam ithalatının %6,3'ünü Türkiye'den almaktadır.

Bununla birlikte, Rusya ile Belarus'un aynı gümrük birliğinde olmalarından dolayı Belarus üzerinden yapılan ithalatın çok büyük ölçüde başka ülkeler üzerinden geldiğini varsayabiliriz.

4.3 Amerika

Sıra	İhracatçı Ülkeler	2017 Yılı İthalatı	2018 Yılı İthalatı	2019 Yılı İthalatı	A.B.D İthalatındaki Pay (%)
-	World	84.761.055	92.782.571	96.162.824	100,0%
1	Mexico	22.432.675	23.902.073	26.418.222	27,5%
2	Canada	12.395.937	13.257.847	13.935.924	14,5%
3	France	5.192.249	5.770.697	6.072.560	6,3%
4	Italy	4.528.242	4.851.517	5.001.015	5,2%
5	Singapore	63.452	2.674.261	3.045.371	3,2%
24	Turkey	614.934	836.411	917.721	1,0%

Tablo 11: ABD Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkeler (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25) (1.000 USD)

G.T.İ.P.	Ürün Açıklaması	Ticari Göstergeler		
		2019 Yılı İthalatı (1.000 USD)	Ticaret Dengesi (1.000 USD)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
	Ürün Grubu Toplamı	96.162.824	-40.985.320	
22	Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu	27.555.438	-19.279.433	21,7%
08	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	19.547.138	-4.457.565	14,4%
07	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları	11.487.649	-6.801.776	15,9%
19	Süt ve süt mamulleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları, bal vb.	8.809.105	-4.584.125	11,3%
21	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	8.571.087	803.109	10,9%
15	Esasini hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	6.459.230	-3.371.736	7,1%
25	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	4.477.919	-1.880.751	8,5%
17	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	4.434.291	-2.511.051	10,8%
04	Şeker ve şeker mamulleri	2.788.670	2.179.820	3,1%
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	2.032.297	-1.081.812	10,1%

Tablo 12: ABD Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkelerin ABD ile Dış Ticaret Dengesi

ABD ithalatı incelendiğinde, ilgili ürün grubunda ağırlıklı olarak yakın coğrafyadaki ülkeler olan Meksika ve Kanada'dan yaptığı görülüyor. Avrupa pazarından ise ağırlıklı olarak Fransa ve İtalya'dan ithalat yapıldığı gözlenmektedir. Amerika'nın Singapur'dan 2017 yılında bir önceki yıla kıyasla 2.6 Milyar USD'lik yüksek ithalat artışı dikkat çekmektedir.

Türkiye'nin ise Amerika pazarında gücünü her yıl düzenli şekilde artmakla birlikte halen %1.0' lik bir payla 24. Sırada yer almaktadır. Özellikle G.T.İ.P. kodu "25" olan (Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular) ürünlerin ABD pazarında önemli bir değere sahip olduğu anlaşılmaktadır.

4.4 İngiltere

Sıra	İhracatçı Ülkeler	2017 Yılı İthalatı	2018 Yılı İthalatı	2019 Yılı İthalatı	Birleşik Krallık İthalatındaki Pay (%)
-	World	35.137.855	36.644.048	36.378.969	100,0%
1	France	4.542.990	4.632.573	4.522.468	12,4%
2	Netherlands	4.109.230	4.274.721	4.181.876	11,5%
3	Spain	3.336.110	3.502.173	3.556.269	9,8%
4	Germany	3.128.839	3.291.785	3.331.446	9,2%
5	Ireland	2.807.223	2.914.403	3.020.390	8,3%
15	Turkey	331.689	377.839	404.364	1,1%

Tablo 13: İngiltere Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkeler (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25) (1.000 USD)

G.T.İ.P.	Ürün Açıklaması	Ticari Göstergeler		
		2019 Yılı İthalatı (1.000 USD)	Ticaret Dengesi (1.000 USD)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
-	Ürün Grubu Toplamı	36.378.969	-15.235.974	
22	Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu	8.275.421	1.974.203	6,5%
08	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	6.304.683	-5.983.913	4,7%
19	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları	4.614.552	-2.255.011	5,9%
07	Süt ve süt mamulleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları, bal vb.	4.320.886	-3.744.896	6,0%
04	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	3.948.926	-1.525.220	4,4%
21	Esasini hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	3.931.046	-1.064.201	5,0%
15	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	1.973.480	-1.258.334	2,2%
17	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	1.392.215	-861.831	3,4%
25	Şeker ve şeker mamulleri	1.104.441	-438.145	2,1%
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	513.319	-78.626	2,5%

Tablo 14: İngiltere Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkelerin İngiltere ile Dış Ticaret Dengesi

İngiltere ithalatı incelendiğinde, bu ürün grubundaki ithalatının büyük bir kısmını komşu ülkeleri olan Fransa, Hollanda, İspanya, Almanya ve İrlanda'dan gerçekleştirdiğini görmekteyiz. On beşinci sırada yer alan Türkiye'nin ise pazarda sadece %1.1' lik bir payı bulunmaktadır. Özellikle G.T.İ.P. kodu "08" olan (Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke) ürünlerin İngiltere pazarında önemli bir değere sahip olduğu anlaşılmaktadır.

4.5 Almanya

Sıra	İhracatçı Ülkeler	2017 Yılı İthalatı	2018 Yılı İthalatı	2019 Yılı İthalatı	Almanya İthalatındaki Pay (%)
-	World	53.126.036	55.501.299	53.827.063	100,0%
1	Netherlands	9.503.043	9.931.680	9.807.177	18,2%
2	Italy	5.829.240	6.123.217	5.843.847	10,9%
3	Spain	5.362.861	5.776.536	5.516.409	10,2%
4	France	4.833.416	4.961.805	4.775.008	8,9%
5	Austria	2.572.739	2.813.740	2.884.528	5,4%
13	Turkey	964.156	1.008.610	1.009.927	1,9%

Tablo 15: Almanya Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkeler (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25) (1.000 USD)

G.T.İ.P.	Ürün Açıklaması	Ticari Göstergeler		
		2019 Yılı İthalatı (1.000 USD)	Ticaret Dengesi (1.000 USD)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
-	Ürün Grubu Toplamı	49.405.040	-6.852.556	
08	Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu	10.456.611	-8.472.407	7,7%
04	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	8.638.110	1.612.646	9,7%
22	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları	7.789.154	-1.397.778	6,1%
07	Süt ve süt mamulleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları, bal vb.	6.509.776	-5.263.323	9,0%
19	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	4.579.546	2.575.664	5,9%
21	Esasini hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	3.644.601	2.814.744	4,6%
15	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	3.551.556	-838.961	3,9%
25	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	1.917.499	165.584	3,7%
17	Şeker ve şeker mamulleri	1.643.951	830.016	4,0%
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	674.236	1.121.259	3,3%

Tablo 16: Almanya Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Almanya ile Dış Ticaret Dengesi

Almanya ithalatı incelendiğinde, ilgili ürün grubundaki ithalatının çok büyük bir kısmını komşu ülkelerden olan Hollanda, İtalya, İspanya, Fransa ve Avusturya'dan gerçekleştirdiğini görmekteyiz. On üçüncü sırada yer alan Türkiye'nin ise pazarda sadece %1.9 luk bir payı bulunmaktadır. Özellikle G.T.İ.P. kodu "08" olan (Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke) ürünlerin Almanya pazarında önemli bir değere sahip olduğu anlaşılmaktadır.

4.6 Fransa

Sıra	İhracatçı Ülkeler	2017 Yılı İthalatı	2018 Yılı İthalatı	2019 Yılı İthalatı	Fransa İthalatındaki Pay (%)
-	World	29.876.999	31.505.586	30.341.516	100,0%
1	Spain	5.396.317	5.691.651	5.410.970	17,8%
2	Belgium	4.104.552	4.414.303	4.237.361	14,0%
3	Italy	3.075.661	3.368.466	3.371.011	11,1%
4	Germany	3.161.679	3.338.898	3.157.463	10,4%
5	Netherlands	2.816.262	2.945.243	2.759.723	9,1%
14	Turkey	333.012	318.550	338.363	1,1%

Tablo 17: Fransa Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkeler (GTİP: 04, 07, 08, 11, 15, 17, 19, 21, 22, 25) (1.000 USD)

G.T.İ.P.	Ürün Açıklaması	Ticari Göstergeler		
		2019 Yılı İthalatı (1.000 USD)	Ticaret Dengesi (1.000 USD)	Dünya İthalatındaki Payı (%)
-	Ürün Grubu Toplamı	30.341.516	12.720.827	
08	Yenilen meyveler, kabuklu yemişler, turunçgiller ve kavun kabuğu	5.755.480	-4.166.666	4,3%
22	Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	4.631.791	14.698.370	3,7%
04	Hayvansal ve bitkisel yağlar ve bunların müstahzarları	4.483.812	2.591.569	5,0%
19	Süt ve süt mamulleri, kuş ve kümes hayvan yumurtaları, bal vb.	4.003.859	992.954	5,1%
07	Yenilen çeşitli gıda müstahzarları	3.491.555	-982.292	4,8%
21	Esasini hububat, un, nişasta, süt teşkil eden müstahzarlar	2.833.296	220.310	3,6%
15	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	2.294.659	-990.742	2,5%
25	Tuz, kükürt, toprak ve taşlar, alçılar ve çimento	1.302.038	-399.199	2,5%
17	Şeker ve şeker mamulleri	951.242	411.661	2,3%
11	Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday glüteni	593.784	344.862	2,9%

Tablo 18: Fransa Pazarına En Çok İhracat Yapan Ülkelerin Fransa ile Dış Ticaret Dengesi

Fransa ithalatı incelendiğinde, ilgili ürün grubundaki ithalatının çok büyük bir kısmını komşu ülkelerden olan İspanya, Belçika, İtalya, Almanya ve Hollanda'dan gerçekleştirdiğini görmekteyiz. On dördüncü sırada yer alan Türkiye'nin ise pazarda sadece %1.1'lik bir payı bulunmaktadır. Türkiye yıldan yıla düzenli olarak pazar payını arttırdığı gözlemlenmektedir. Yine Özellikle G.T.İ.P. kodu "08" olan (Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke) ürünlerin Fransa pazarında önemli bir değere sahip olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

İlgili tablo ve grafikler üzerinden inceleme ve değerlendirmeler yapıldığında öncelik verilen kriterlere göre aşağıda bulunan pazar tespitleri yapılmıştır. Ancak direk bu masa başı araştırma tespitlerine göre bir pazara karar vermek yeterli olmayacaktır. Bu raporun yönlendiriciliğinin yanı sıra, seçilen pazarlarla ticareti olan kişi veya kurumlardan, bizzat sahada bulunan T.C. Ticaret Müşavirlikleri ve DEİK, MÜSİAD temsilciği gibi kuruluşlardan da mutlaka saha bilgisi elde edilerek pazara karar verilmelidir.

Pazar seçerken belirlenecek kriterler de, yine firmalarımızın kendi durumlarına göre karar vereceği bir durumdur. Bu kapsamda, 3 farklı kritere göre seçilen hedef pazarları şu şekilde tespit etmek mümkündür;

Pazar büyüklüğü ve pazar genişlemesi öncelenerek pazar tespiti yapılacak olursa bu ürün grubu için değerlendirilmesi tavsiye edilen pazarlar: Amerika, Çin ve Hollanda pazarlarıdır.

Rakiplerden pazar payı alınabilecek pazarlar öncelenerek pazar tespiti yapılacak olursa bu ürün grubu için değerlendirilmesi tavsiye edilen pazarlar: İran, Brezilya ve Birleşik Arap Emirlikleri müşterisi konumunda olan pazarlarıdır.

Türkiye'nin pazar payının iyi olduğu pazarlar öncelenerek pazar tespiti yapılacak olursa bu ürün grubu için değerlendirilmesi tavsiye edilen pazarlar: Amerika, İsrail ve Ukrayna pazarlarıdır.

SORUMLULUK REDDİ BEYANI

Pazar Araştırma Alt Grubu tarafından 26.07.2020 tarihten sonraki hazırlanacak olan istatistiki raporlardaki bilgilerinin doğru olmasını sağlamak için mümkün olan her çaba gösterilmiş olmakla birlikte; **Pazar Araştırma Alt Grubu;** sunduğu bu istatistiki veriler baz alınarak yapılacak olan, olması muhtemel ticari aksiyonların bir hataya ve zarara sebep olmaması adına verilerin çapraz kontrole tabi tutulması tedbiren gereklidir.

Veriler; www.trademap.org & www.macmap.org kaynaklarından alınmış ve direkt olarak paylaşılmıştır. **Pazar Araştırma Alt Grubu**; paylaşılan verileri %100 doğrulayamaz ve bunu yapma yükümlülüğünü reddeder ve bu tür verilerdeki hatalardan, eksikliklerden veya diğer kusurlardan veya paylaşılan bilgilere dayanarak yapılan hiçbir ticari hamleden / işlemden sorumlu tutulamaz. Tüm veriler ve bilgiler kişisel bilgilendirme amacıyla "olduğu gibi" sağlanmıştır ve alım satım amaçlı veya tavsiye niteliğinde değildir. Sadece olağan pazar / ürün ile ilgili genel bir tablo sunmaktadır. Bu noktadan sonraki risk ve tüm sorumluluk rapor talebinde bulunan tarafa aittir.

MÜSİAD

30. yıl

İhracatı Geliştirme ve Eşleştirme Komitesi

Pazar Araştırma ve Ticari İstihbarat Alt Komitesi

Eylül 2020